

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ**

**МАТЕРІАЛИ
студентської наукової конференції**

16-17 квітня 2020 рік

Том I

Полтава

Редакційна колегія:

Аранчій В. І., ректор академії, кандидат економічних наук, професор.

Горб О. О., проректор з науково-педагогічної, наукової роботи, професор кафедри екології збалансованого природокористування та захисту довкілля, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Галич О. А., декан факультету економіки та менеджменту, директор Навчально-наукового інституту економіки та бізнесу, професор кафедри інформаційних систем та технологій, кандидат економічних наук, професор.

Дорогань-Писаренко Л. О., декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень, кандидат економічних наук, професор.

Дудніков І. А., декан інженерно-технологічного факультету, професор кафедри галузеве машинобудування, кандидат технічних наук, доцент.

Кулинич С. М., декан факультету ветеринарної медицини, професор кафедри хірургії та акушерства, доктор ветеринарних наук, професор.

Маренич М. М., декан факультету агротехнологій та екології, професор кафедри селекції, насінництва і генетики, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Муравльов В. В., завідувач відділу з питань інтелектуальної власності.

Опара М. М., фахівець відділу з питань інтелектуальної власності, професор кафедри землеробства і агрохімії ім. В. І.Сазанова, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Поліщук А. А., декан факультету технології виробництва та переробки продукції тваринництва, доктор сільськогосподарських наук, професор.

Чайка Т. О., начальник редакційно-видавничого відділу, кандидат економічних наук.

Відповідальність за зміст і редакцію матеріалів несуть автори та наукові керівники.

Матеріали студентської наукової конференції Полтавської державної аграрної академії, 16-17 квітня 2020 р. Том І. – Полтава: РВВ ПДАА, 2020. – 429 с.

ЧЕСНІСТЬ У ПОЛІТИЦІ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ

*Гергель А.А.
здобувач вищої освіти СВО «Бакалавр»,
факультету обліку та фінансів*

*Науковий керівник – Ільченко А.М.,
кандидат педагогічних наук, доцент*

Одним із основних критеріїв ефективності політики, як суспільного явища, є мораль – сфера суспільної та індивідуальної свідомості, сукупність встановлених норм і принципів, вимог і правил, категорій та ідеалів, на основі яких оцінюється людська поведінка, явища соціального і духовного життя, регулюється сімейно-побутова, трудова, громадянська, політична життєдіяльність [1]. Мораль тісно взаємодіє і переплітається з політикою, оскільки: санкціонує або ж засуджує мотиви, практичну діяльність і результати політичного курсу, що реалізується; здійснює етичну експертизу політичних програм; висвітлює особисті якості політичних діячів, визначає міру їх моральної і соціальної надійності [1]. Моральним можна вважати такого політика, котрий намагається досягти максимального блага для найбільшої кількості людей. Тому, дослідження таких основних етичних понять моральної свідомості політика, як: добро, справедливість, обов'язок, честь, совість, шляхетність, чесність не втрачає своєї актуальності.

Проблеми моральних цінностей у соціальній та політичній сферах суспільства висвітлюються у працях: Г. Головних, Б. Грушина, Г. Дашутіна, А. Здравомислова, С. Катаєва, Л. Когана, О. Космій, С. Кримського, С. Мендус, М. Михальченка, Т. Мовчан, В. Ольшанського, І. Федякіна та інших. Проте, як зазначають науковці, питання політичної чесності є складним для аналізу, не достатньо вивчене, тому потребує більш детального дослідження.

У сучасному словнику з етики, чесність визначено як позитивна моральна якість людини, одна з основних людських чеснот, що відображає одну з найважливіших вимог моральності і включає в себе правдивість, вірність взятим зобов'язанням, принциповість, суб'єктивну переконаність у правоті справи, щирість перед іншими і перед самим собою відносно тих мотивів, якими людина керується, визнання і дотримання прав інших людей на те, що їм законно належить [2].

Чесність – це моральна цінність, уміння відстоювати власні фундаментальні етичні переконання, які можуть часом дорівнювати переконанням без сторонньої моралі. Чесність перебуває у протистоянні з вимогами безсторонності та, водночас, чесність перебуває у протистоянні з наслідковими міркуваннями. Політика вимагає вищого ступеня безсторонності та підвищеної обачності з огляду на можливі наслідки. Отже, і в першому, і в

другому випадку, політика – це загроза для чесності.

Взаємозв'язок чесності і політичної діяльності прослідковується у відповідях на питання: «Що таке чесність?», «Чим є чесність для кожного з нас?», «Чи є чесність складнішою справою для політиків, аніж для решти громадян?» у книзі британської дослідниці С'юзен Мендус «Політика та мораль» [4]. Її спостереження доводять, що сучасний політик не дуже відрізняється від пересічного громадянина, йому важко відстоювати власні моральні та етичні переконання, оскільки від нього вимагається прискіплива увага до можливих наслідків та високий рівень безсторонності. До цього призводять такі чинники: загроза наслідкових питань, загроза множинних цінностей і загроза соціальних ролей [4]. Особа, яка втрачає чесність або жертвує нею, відчуває, що зрікається власних цінностей та пов'язує себе зі злом.

На рівні політичних процесів чесність проявляється: у довірі, втрата якої може призвести до втрати легітимності влади; у чесних виборах, що полягає у дотриманні виборчого законодавства; у діалозі між політичними діячами, результатом якого мають стати ефективні політичні рішення; у реалізації принципу справедливості, що є запорукою політичної стабільності [3].

Отже, політкам важче відстоювати власні етичні та моральні переконання, оскільки від них вимагається велика увага до можливих наслідків та високий рівень безсторонності. Якщо будь-яка людина потрапляє на офіційну посаду, то вона може виявити, що не завжди вдається діяти за власною совістю, але також буде вимушена визнати наявність певних обов'язків, пов'язаних з тією чи іншою соціальною роллю. Якщо визнати існування різних цінностей, які конфліктують між собою, то можна виявити, що час від часу усім доводиться жертвувати чимось, що має етичну цінність. Всі ми живемо, як каже Тейлор, «між єдиним та багатьма», хоча, звичайно, для політика ризик може бути значно вищим, спокуси – більшими, а ціна помилки – значно публічною.

Список використаних джерел:

1. Горлач М.І., Кремень В.Г. Політологія: наука про політику: підручник. URL: https://pidruchniki.com/1625021236439/politologiya/politika_moral
2. Сучасний словник з етики : словник. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. 416 с.
3. Космій О. Чесність у політиці: аксіологічний аспект. Політика і духовність в умовах глобальних викликів. Вип.13. К. : Вид-во НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2014. С. 144-148.
4. Мендус С. Політика та мораль. К. : Темпора, 2010. 160 с.